

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

79. Retentum Pechini Riccium miraculo simile.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

tumque illius offensam cauere; tam procul omnem à se abiceret cogitationem Prouinciarum australium; sed securus in aula consistens, certus perpetuæ Pechini habitationis: quam illi gratiam Rex ore maluit quam scripto conferre quod Externis Præfecti quibus necessitas erat exhibendum in contrarium obstinatissimi, non essent illud probaturi, & Rex salua per Præfectos lege, gratificari per se Riccio volebat. Hæc meta cursus ærumnosissimi, vitæ annos octodecim innumerabilibus tædiis, casibus, & curis exercitæ; ad quam tamen quicquid prudentiæ, & cunctationum, quicquid tolerantia & opis humane excogitari potuit, nunquam attingisset; nisi hunc Regi animum indidisset Deus vt Pechini Externum omnino veller; & hoc qualecumque ingenium, vt quamuis præter leges, saluis tamen in legibus fieret. Quod tam perspicue Riccio constitit, vt diuturnis suis in hanc rem contentionibus nihil plane, Deo omnia arrogaret; cuius in ea, & similibus, expertus præsentem & beneficam manum, ingenti fiducia deinceps audebat feliciter multa, quibus prudentia hominum augerabatur exitus infelices: hoc ipse suis aliquot post annos literis testatur. [Scriptum, inquit, Romam accepimus, de conuersione multorum in hoc regno, Regisque adeo ipsius ad Christum perducti, querunturque nos sibi aliqui, tam beati nuntij lætitiæ inuidisse; nobis verò abundè est hæcenus, quod tandem fiximus in aula sedem Rege maxime annuente; quod de illius ærario alimur; quod eius aduersum maleuolos, tutela fouemur; quod sacras imagines dono sibi à nobis oblatas, & alia munera magni facit; quod in regno ex nostris tredecim Sacerdotes, quatuor adiutores, quod in aula vtraque, & alibi liber agimus, liberè ad Christum multos adducimus, frequentamur obseruamurque à viris Principibus. Hæc, inquam, nobis, & cunctis Sinarum ingenij aduersus Externos consciis pro miraculo sunt, nec de his aliter aut cogitamus aut loquimur, quam de potentia diuinæ miraculis, quæ res tantos mihi animos facit, vt Deo confisus ea non dubitem aggredi, quæ vis alioqui, & humana ratio dissuade.] Hæc sunt de rebus Riccius: firmatam nostris Pechini stationem cumulauit Rex annona liberali, quam exinde Macao expectare ob trimestre iter, nimis longum; ob Lusitanorum rem argentariam labantem, incertum, ob communicationem cum externis suspectum; ab Sinis verò corrigare nihil foret aliud, nisi confirmare quod vulgo delirant, regiones omnes esse famelicæ; suosque in Sinas mittere, vt victum ingenio, & nouitate doctrinæ sibi quarant. Annona regia non modo vsui sed honori quoque nostris fuit, quibus tanquam suis è palatio Rex sportulis designauit; ne quid autem ex his, vt fiebat, Ministri deciperent, Mandatum in gratiam Riccij quem habebat in paucis carum, summam in aduenas adeptus Præfecturam, illas aureis quindecim mensibus mutauit, qui apud Sinas triplum ferè pretium nostrorum æquant edictione iuridica, nostrorum Pechini habitationem liberam sancit; inuenit

79.
 Recentum
 Pechini Ric-
 cium mira-
 culo simile.

crebro acciti, in palatium solitis (quod iniussu illius nefas erat intrare) concessit quoties lubitum iis foret ut adirent, nec annui numeri lege ad hoc præscripta tenerentur: quid multa? creditum, quàm falsò, tam latè, tamque gloriosè Regem se Riccio conspiciendum dare, & longos cum eo sermones trahere, verum procul amoto tam luculento mendacio (cuius veritatem nemo non sibi Mandarinorum emptam voluisset vtriusque luminis iactura) quæ Pechini palàm in luce omnium gerebantur abundè Riccium toti imperio commendabant. Illa in familiam aulicam eius adscriptio tam extra ordinem à Rege impetrata sic omnes affectu Literatos etiam supremis honoribus, & potentia metuendos, ut velut instincti ecelitus ad eum certatim gratulationum venissent, solenni paratu festarum salutationum; & longo equorum, gestatorum, & satellitum tractu, vicum in quo degebat stiparent; cui perpetuus in aula Mandarinorum appulsus, nullum finem dabat quod omnes Riccium velut ex officio videre, salutare, & alloqui ambirent, eiusque prensare benevolentiam, ipsi quin etiam Regis Eunucho gens per se vilis, sed confidentiæ regiæ abusu, & fastu proprio summos quoque vertices calcare impudens, persecuti sunt illum magnis obsequiis. Imo Reginarum & Regis ipsius propinqui in assignatas sibi Prouincias discessuri: pauci retro steterunt cultores idolorum, quos visuri sumus in Riccium imbelli conatu postmodum coniurare. Hoc tanto virorum principum ad domum Riccij concursu id assecuta est quod Mandarinorum illustrium palatia omnia, ut auderet nemo vilioris notæ in eam ingredi. Iam cœnæ ad quas vocabatur, & quas repulsæ offensio cogebat admittere, binæ interdum aut ternæ in die haudquamquam stomachum grauabant, & libatis ferè opsoniis leuibus famem integram domum referebat; sed quod iis cœnis à sapientibus consuevit, de rebus maximè feris agebatur, de moribus, de religione, quibus magno Christianismi bono crescebat Riccij existimatio; apud Colaum præcipuè, duos Præsides, & alios notæ lectissimæ complures, quos inter doctas & sobrias epulas Christo paratos, eius diu habuit præcones & propugnatores: quæstionibus præterea disputatis catechismum suum ita auxit, ut Mandarinorum nomina iis adiungeret qui difficultatibus agitantibus vel interfuerant, vel eas ipsi agitarant, dederantque perspectæ veritati manus, & cum essent toto regno clari, multos magni exempli pondere ad eandem trahebant: ad hæc habitus illi honor ab iis aulæ proceribus qui se maiores externis Regibus ferebant, certò illum cum suis iubebat confidere, fore in posterum neminem qui litem peregrinitatis sibi intenderet; in quo vaticinium Riccij vetus, & sanè prudens, optatissimus probabat exitus, in cassum satagi & sudari, quamdiu Pechini vrbe imperij domina, tuta nobis non esset mansio, futurumque nostrum exilium in arbitrio cuiusvis triobolatis Mandarini, ab Rege verò in aulam ascitos, & in suam adlectos familiam, palatium, & annonam, summissque caros, & deprædicatos aulæ primatibus, ausu-

rum neminem vel digito pulsare. Prima Riccij de cœlo merces fixa Pechini stationis; fuit illustris Mandarinus ad Deum conuersio: nomen illius Fummocamus; Magistratus, cognitio capitalium causarum, in administratione Prouinciæ Huguanensis; virtutes, animus ab alieno tam abstinens, vt de suo pauperibus, viduis, & miseris adesset; totus bono intentus publico, omnium parens præterquam improborum, præ cæteris tamen iuris, & æqui magnanimus, & ineluctabilis defensor. Igitur Eunuchi, Prouinciã illam contributionum nomine spoliantes, violentas deprædationes, cum Magistratus alij tacite gemerent; ipse vnus non tulit & certus periculi quod extremum subbat, publico latroni fortiter obstitit, quare ad Regem auaritia æstuantem ab auarissimo, & rapacissimo exactore delatus, præcipitato mox Rescripto datur in compedes, Pechinum deportatur, indefensus, atque inauditus crudeliter cæditur, & in probrosum conicitur ac perpetuum carcerem. E contrario Prouincia Huguanensis, ignominioso carcere detenti vitam egregiam continua præstantium operum serie contextam in lucem edidit, & prosecuta est illius virtutem priuatis altaribus, suffitu, fanelibus, imaginibus, templis, & statua, omnique gloriôsæ memoriæ monumento. Huic viro statim Pechinum vt appulit, nihil fuit antiquius alloquio Riccij, vt experiretur satini is famæ commendationem reposita impletet; has vero sermonis breuissimi, horæ vix vnus angustias, dum vixit felices habuit & memorabiles; etsi enim virtutum Sinensum (quæ ad veram virtutem rudimenta sunt quædam & habilitates) semper numeros omnes esset confectatus; sed vbi Riccium audiuit, de officiis virtutum supra metas naturæ positis; visus est sibi & nasci de nouo, & tunc primum hominem viuere, iunctusque illi est arctissima necessitudinis nexu tam intimo, vt veterum annorum amicitia crederetur, cuius ipse studio ita postea semper arsit, vt quicquid Riccium tangeret, id sua qua multum pollebat gratia, auctoritate, prudentia, literis, precibus apud Mandarinos, velut rem propriam vigeret. Riccij opera quæcumque nancisci potuit, edidit suo are, cum excelsa auctoritatis prædicatione; Doctoris nomen primus Riccio tribuit, quod ille tametsi multorum Examinum tormento patetur, sed Furæ mocami auctoritas, atque integritas tam ratum illi ac debitum fecit, nemo vt Riccium exinde nisi Doctoris titulo appellaret. Verum hanc illi egregiam beneuolentiam haud paulò vberius rependit Riccius, cum eum agnitione veri Dei ad æternam salutem comparauit. Narrator de hoc viro, vnum iam inde à puero percepisse Deum; abhorruisse à multitudinis Deorum, & eorum cultum, Ministros, Sectatores, demone peius exsecratum; post verò adultum, ex Sinensibus Scripturis collegisse, quæcumque illius Cœli Domini, quem vocabant, naturam maiestatemque assererent; quæ cum accepto in carcere Riccij Catechismo, inexpugnabili rationum momento legisset roborata; stylo manum illico admouit, scripsitque liberam idolorum detestationem, cum encomio fidei Christianæ catechismo Riccij præfigendam. Cuius deinceps fidei

80.
Ethnici Mandar.
dar. fortiss.
æquitas.

Doctoris tit.
tul. ab eo
Riccio da-
tus, mansit.